

PUNAINEN RISTI TOIMII

Suomen Punaisen Ristin laki ja
muut toimintaa ohjaavat säännöt

SUOMEN PUNAISEN RISTIN LAKI JA MUUT TOIMINTAA OHJAAVAT SÄÄNNÖT

Punaisen Ristin toimintaa ohjaavat tietyt kansainväliset sopimukset ja säännöt. Suomen Punaisen Ristin asema ja säännöt määritellään laissa ja asetuksessa. Lisäksi toimintaa ohjaavat järjestön sisäiset säännöt ja ohjeistukset sekä solmitut yhteistyösopimukset.

Geneven sopimukset

Geneven yleissopimukseen vuodelta 1949 sekä näiden lisäpöytäkirjoihin on kirjattu sopimusvaltioiden velvollisuus taata Punaisen Ristin avustusoikeus konfliktitilanteissa. Geneven sopimuksissa on säännelty myös suojamerkin kansainvälisoikeudellinen asema. Laissa Suomen Punaisesta Rististä on viittaus Geneven sopimukseen ja lisäpöytäkirjoihin.

Kansallisen yhdistyksen tunnustamisen ehdot

Punaisen Ristin kansallisen yhdistyksen tulee täyttää kansallisen yhdistyksen tunnustamisen ehdot tullakseen hyväksytyksi Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälisen liiton jäseneksi.

Kts. sääntökirja

Laki ja asetus Suomen Punaisesta Rististä

Suomen Punainen Risti (Finlands Röda Kors) on Suomen valtion tunnustama julkisoikeudellinen yhdistys, jonka olemassaolosta on erityinen säädös, laki Suomen Punaisesta Rististä (238/2000). Tämän lain nojalla on annettu myös asetus, joka sisältää järjestön yleiskokouksen vahvistamat säännöt (tasavallan presidentin asetus Suomen Punaisesta Rististä (811/2005)). Punaisen Ristin nimi, asema ja säännöt on siis kirjattu lain ja asetuksen tasoisesti, mikä erottaa sen rekisteröidyistä yhdistyksistä.

Asetuksessa määritellään Suomen Punaisen Ristin tarkoitus ja toimintamuodot, pitäen sisällään mm. tavoitteen kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä, puolustaa ihmisarvoa, ja pelastaa ihmishenkiä humanitaarisen avustustoiminnan kautta.

Asetuksessa määritellään myös

- järjestön toimielimet ja niiden tehtävät (yleiskokous, valtuusto, hallitus, pääsihteeri)
- luottamushenkilöiden kelpoisuus
- osastojen ja piirien asema
- päätöksenteko yleiskokouksessa
- jäsenyys ja jäsenmaksujen määräytyminen
- järjestön nimenkirjoittajat

Kts. sääntökirja

Laki Suomen Punaisesta Rististä sisältää viittauksia toisiin lakeihin, joiden säännöksiä sovelletaan näiltä osin:

Yhdistyslaki

Yhdistyslaki soveltuu järjestön toimintaan niissä asioissa, joista ei mainita SPR:n omissa säännöissä. Yhdistyslakiin viitattujen kohtien osalta Punaiseen Ristiin sovelletaan samoja säännöksiä kuin rekisteröityihin yhdistyksiin (esim. mahdollisuus hankkia oikeuksia ja tehdä sitoumuksia.)

Laki eräiden kansainvälisesti suojattujen tunnusten käytöstä

Laki eräiden kansainvälisesti suojattujen tunnusten käytöstä (947/1979) määrittelee Punaisen Ristin tunnusmerkin ja nimen käytön. Merkkiä voidaan käyttää suojamerkinä sodassa sekä ilmaisevana merkinä järjestön tunnuksena. Sellaisia merkkejä, kuvia tai nimityksiä, jotka muistuttavat tunnusmerkkiä tai nimitystä siinä määrin, että on olemassa sekaannuksen vaara, ei saa käyttää.

Lait löydät: <http://www.finlex.fi>.

Muut asiakirjat ja ohjeet

Toiminnan ohjausta varten on myös laadittu järjestön sisäisiä asiakirjoja ja ohjeita.

Suomen Punaisen Ristin työjärjestys (voimassa 1.6.2006 alkaen)

Sisältää menettelysäännöksiä mm. päätöksentekoon, aloitteiden käsittelyyn, toiminnan ja talouden suunnitteluun ja seurantaan sekä jäsenyyteen ja jäsenluettelon pitämiseen liittyen. Työjärjestyksessä määritellään myös asiakirjoihin ja arkistointiin liittyvät menettelytavat.

Kts. sääntökirja

Suomen Punaisen Ristin piirien johtosääntö (voimassa 1.6.2006 alkaen)

Johtosäännössä määritellään piirin asema ja tehtävät sekä piirin toimielimet (piirin kokous ja piirin hallitus) ja niiden tehtävät. Johtosäännöstä löytyy mm. piirin vuosikokouksen ajankohta ja asialista sekä päätöksentekoon liittyviä menettelytapaohjeita. Myös piirin luottamushenkilöiden kelpoisuus ja toimikausi on määritelty johtosäännössä.

Kts. sääntökirja

Suomen Punaisen Ristin osastojen johtosääntö (voimassa 1.6.2006 alkaen)

Osastojen johtosäännössä määritellään osaston toimintaan liittyvät perusasiat: mm. osaston asema, osaston perustaminen ja purkaminen, osaston jäsenyys sekä osaston toimielimet ja niiden tehtävät. Osaston johtosäännöstä löytyy mm. osaston kokousten järjestämisen ajankohdat ja kevät- ja syyskokouksen asialistat sekä osaston hallituksen tehtävät.

Kts. sääntökirja

Suomen Punaisen Ristin taloussääntö (voimassa 1.6.2006 alkaen)

Taloussääntö sisältää hallinnollisia määräyksiä mm. talouden ja varainhoidon valvonnasta, varainhankinnasta, tilintarkastuksesta ja hankintojen tekemisestä. Taloussäännössä määritellään myös rahastojen, yhteistoimintarahaston ja järjestöpankin periaatteet.

Kts. sääntökirja

Katastrofirahaston säännöt

Säännöissä määrätään mm. katastrofirahaston käytöstä, kartuttamisesta ja valvonnasta.

Kts. sääntökirja

Suomen Punaisen Ristin keräys- ja tilitysohje

Keräys- ja tilitysohje ohjaa kaikkia Suomen Punaisen Ristin järjestämiä keräyksiä tai järjestön keräysluvalla toteutettuja keräyksiä, joilla hankitaan varoja SPR:n katastrofirahastoon.

Hallituksen ohje merkin käytöstä ja graafiset ohjeet

Ohjeissa määritellään Punaisen Ristin merkin ja tunnuksen käyttö järjestön toiminnassa.

Ohje Punaisen Ristin lipun käytöstä

Määrittelee Punaisen Ristin lipun käyttöön liittyvät ohjeet.

Lait löydät <http://www.finlex.fi>

Muut ohjeet saat käyttöösi piiritoimistosta tai Punaisen Ristin internet-sivuilta (www.redcross.fi) kohdasta aineistopankki tai osastotoimisto.

